

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ
ВЕЋЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Посл. бр. К.В. 03/2006**

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

Са главног претреса од 16.09.2009.године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан свима.

НАСТАВЉЕНО 16.09.2009. ГОДИНЕ

СА ПОЧЕТКОМ У 09:30 ЧАСОВА

КОНСТАТУЈЕ СЕ да је веће у неизмењеном саставу.

Да су присутни:

- **Заменик тужиоца за ратне злочине Драгољуб Станковић, те**
- **оптужени Поповић Сретен и Стојановић Милош, са**
- **браниоцем адв. Варијом Банић,**

док је одсутан бранилац адв.Божо Прелевић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дакле касни. За кога?

Присутни адвокат бранилац Варја Банић казује како је на путу, касни пар минута и по њеним сазнањима већ улази у зграду суда.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

ДА СЕ ГЛАВНИ ПРЕТРЕС НАСТАВИ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У међувремену смо утврдили да о неким доказним предлозима који су изнети у току овога поступка који траје ево колико траје, да о неким кажем доказним предлозима ипак нисмо одлучили. Нисмо одлучили,

односно нисмо по њима донели никакву одлуку ни да их прихватамо ни да их одбијамо, па ћемо у том смислу поново отворити доказни поступак и одлучити о овим доказним предлозима.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се настави доказни поступак.

Те се ОДБИЈА:

-Предлог заменика тужиоца за ратне злочине од 14.02.2007. године да се у својству сведока саслуша Рувије Минуши,

-Предлог браниоца оптужених адв. Божа Прелевића од 11.04.2007. године да се прибави «досије КиМ»,

-Предлог пуномоћника оштећених адв. Драгољуба Тодоровића од 14.02.2007. године да се у својству сведока саслуша судија Душанка Бојовић,

-Предлог заменика тужиоца за ратне злочине са главног претреса од 19.09.2007. године да се из списка истраге предмета Ки.В. 8/06 прибави записник о саслушању Тојага Жељка,

-Предлог браниоца оптужених адв.Божа Прелевића од истог дана, а да се изврши суочење сведока Протића, Љубомира и Красомира Ристића и заштићеног сведока под псеудонимом «А»,

-Предлог истог браниоца такође од 19.09.2007. године да се као сведок саслуша Миливоје Савић начелник Центра ДБ у Призрену,

-Предлог пуномоћника оштећених адв. Драгољуба Тодоровића од 13.12.2007. године да се у својству сведока саслушају Ана Радосављевић и Владо Лазић, као и предлог заменика тужиоца за ратне злочине од 07.05.2008. године да се у својству сведока саслуша Ана Радосављевић,

-Предлог пуномоћника оштећених адв. Драгољуб Тодоровића од 12.05.2008. године да се у својству сведока саслушају Драган Карлеуша и Душан Михајловић,

-Предлог браниоца адв. Боже Прелевића од 12.05.2008. године да се у својству сведока саслуша Јовица Јовановић, као и да се у спис предмета уврсти наводно писмо Властимира Ђорђевића званог Рођа упућено Тужилаштву за ратне злочине из Москве, а са обављеним графолошким извештајем, те да се иста писмена у поступку прочитају,

-Предлог истог браниоца од 10.06.2008. године да се у својству сведока саслуша Сретен Лукић као и предлог истог браниоца са главног претреса од 26.06.2009. године, а да се од Амбасаде Републике Албаније прибави податак о томе да ли је, односно да ли су државни органи Албаније регистровани улазак у Албанију тзв. «Атланске бригаде», где је то било, када су припадници те бригаде и где ушли из Републике Албаније на територију Косова, те евентуално када је, ко и где формирао ту бригаду, као и

-предлог заменика тужиоца за ратне злочине да се у својству сведока саслушају Драган Кривокапић, Крстовић Владан и Алексић Љубомир,

Будући да је чињенично стање у односу на дате околности на које је предложено извођење наведених доказа већ изведеним доказима у току овог главног претреса у потпуности расправљено и расветљено.

КОНСТАТУЈЕ СЕ да је у међувремену приступио и бранилац оптужених адв. Божо Прелевић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Колега Прелевићу ми смо поново отворили доказни поступак у смислу да нисмо о неким доказним предлозима странака били одлучили до сада, тако да смо сад у потпуности дефинитивно одлучили о свим доказним предлозима изузев о једном о коме ћемо сада.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се ИЗВРШИ УВИД у металну плочицу на преклапање димензија 4 x 2,5 цм са папирним формуларом у њеној унутрашњости, а коју је суду предао на главном претресу 22.12.2008. године бранилац адв. Божо Прелевић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Знате о којој је металној плочици реч, имали смо прилике да је видимо сви и то не једном, показивали смо је и сведоцима које смо у поступку саслушавали. На овај начин бисмо ми завршили са доказним поступком,

али странке наравно имају право да предложи извођење каквих других доказа. Да чујемо да ли странке имају нових доказних предлога?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јавна тужба нема нових доказних предлога, ја мислим да сте примили овај акт о прецизирању оптужнице и послали странци. Имао бих уствари, овде је дошло у овом мом акту до словне грешке на другој страни у трећем реду одозго, уместо да пише Стојановић пише Стевановић, словна грешка.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А само у том смислу? Добро.

Заменик тужиоца за ратне злочине нема нових доказних предлога.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где вам је то колега?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Дакле овако прецизирам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је овамо на другој страни.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Акт тужилаштва од 22.06.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Стевановић, видим.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесте видели.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Видим, видим.

Али исправља у тексту измењене оптужнице од 22.06.2009. године, а која је у суду заprimљена 03.09.2009. године, на страни другој у трећем пасусу одозго, погрешно означено презиме другооптуженог Стојановића који је на наведеном месту означен као «Стевановић».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Бранилац адв. Прелевић.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Поштовано веће, ја предлажем да суд прибави након овако измењене оптужнице да суд прибави формацијски списак за 1998-99. годину и да се прибави списак I чете 124. Иб ПЈП о распоређивању и предлажем да се изведе доказ саслушањем сведока Симовић Зорана који је у том периоду био командант Специјалних антитерористичких јединица САЈ, обзиром да тужилац у својој измењеној оптужници наводи да су лица предата управо тој јединици. Ми никог из те јединице нисмо саслушали. Значи, мислим да би за утврђивање истине у овом поступку било важно да било кога, а посебно команданта те јединице саслушамо о његовим сазнањима где су та лица одведена, шта се са њима десило. Мислим да је то добар траг да се види однос окривљених са делом које им се ставља на терет. То је једна ствар, друга ствар предлажем такође након овако измењене оптужнице ја бих имао по два питања за окривљеног, то су врло кратка питања и претпостављам врло кратки одговори. Не верујем да би узео већу више од 20 минута за оба окривљена. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, отом потом, ми причамо о новим доказним предлозима, а само нисам сигуран да сам вас добро пратио колега Прелевићу, везано за онај предлог да се прибави формацијски како рекосте?

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Формацијски списак 1998-99. или списак I чете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: I чете 124.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Јесте, мислим вероватно ће већу бити јасније да ја сад не прејудицирам одговоре, али мислим да ће бити јасније након саслушања окривљених.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: 124. Интервентне бригаде.

Бранилац окривљених адв. Божо Прелевић предлаже да се у контексту измењене оптужнице и чињеничних тврдњи у њој изнетих у наставку доказног поступка од МУП-а Републике Србије прибави формацијски списак свих припадника I чете 124. Интервентне бригаде ПЈП, те да се у својству сведока саслуша командант САЈ-а у то време.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како рекосте да се?

Зоран Симовић звани «Тутинац», будући да се у измењеној оптужници тврди како су овде оптужени браћу Битићи извели и предали и припадницима те јединице, тј. САЈ-а. Тражи и да суд дозволи да поводом измењене оптужнице оптуженима постави одређена питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта каже заменик тужиоца?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не противим се да бранилац постави одређена питања оптуженима пошто су овде присутни, а овим другим предлозима се противим уз једну напомену да према мојим сазнањима да је главни човек за ЈСО био Брацановић у то време.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Извините молим вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Заменик тужиоца, молим вас.

Заменик тужиоца за ратне злочине се противи доказним предлозима браниоца адв.Прелевића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Неспорно да је први човек ЈСО-а био господин Брацановић, али ми овде говоримо о САЈ-у који нема никакве везе, чак није у истом ресору са ЈСО.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Господине Поповићу, Стојановићу да ли сте примили текст у писменом облику измењене оптужнице?

Оптужени на питање председника већа потврђују да су почетком септембра примили у писменом облику измењену оптужницу Тужилаштва за ратне злочине, а од 22.06.2009. године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте разумели те измене и прецизирање?

И исказују да су исто и разумели.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли има потребе господине Прелевићу, да ли има потребе да се по овоме они изјашњавају или само у форми питања која бисте им ви постављали.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Председниче већа довољно је само у форми питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Обадвојица или? Обадвојица. Господине Поповићу изволите.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: (бранилац окривљених) Ја бих питао окривљеног да ли је 1998. и 1999. године Стојановић Милош био командир одељења?

ОПТ. СРЕТЕН ПОПОВИЋ: 1998. године је био, евентуално почетком 1999. године како је био оно формиран ОПГ, више није био командир одељења, нити сам ја био командир Извиђачко диверзантског вода, ја сам значи почетком 1999. године био шеф ОПГ тима, а Милош Стојановић је био припадник ОПГ групе.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Да ли се то може видети у формацијском списку 1998-99. и списак I чете 124.?

ОПТ. СРЕТЕН ПОПОВИЋ: Може.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: То је прво питање, друго питање кажите ми ви сте рођени на Косову?

ОПТ. СРЕТЕН ПОПОВИЋ: У Подујеву.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Колико сте живели и да ли сте све време до 1999. године живели на Косову?

ОПТ. СРЕТЕН ПОПОВИЋ: До повлачења са Косова.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Колико сте дуго били полицајац на Косову?

ОПТ. СРЕТЕН ПОПОВИЋ: Од 1983. године 01.07.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Да ли сте били у сукобу са комшијама Албанцима, да ли су против вас постојале кривичне пријаве, прекршајне пријаве, било какве пријаве за поступање према Албанцима?

ОПТ. СРЕТЕН ПОПОВИЋ: Не, чак шта више још имам неке контакте са појединим Албанцима.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: И још једно питање, да ли је вама неко близак из фамилије погинуо током?

ОПТ. СРЕТЕН ПОПОВИЋ: Не.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тужилац нема питања у овом смислу. Добро. Стојановић.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Исто је питање, да ли сте 1999. године били командир одељења Извиђачко диверзантског вода?

ОПТ. МИЛОШ СТОЈАНОВИЋ: Не, 1999. сам био припадник ОПГ тима.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Обичан припадник или?

ОПТ. МИЛОШ СТОЈАНОВИЋ: Обичан припадник.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Кажите ми колико сте ви дуго полицајац на Косову?

ОПТ. МИЛОШ СТОЈАНОВИЋ: Од 17. маја `82.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: До 1999?

ОПТ. МИЛОШ СТОЈАНОВИЋ: До `99.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Да ли је против вас било било каквих кривичних пријава, прекршајних, Албанаца на ваше поступање?

ОПТ. МИЛОШ СТОЈАНОВИЋ: Не.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Какав је однос вас са Албанцима тамо где сте живели?
ОПТ. МИЛОШ СТОЈАНОВИЋ: Изузетно добри.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Да ли вам је неко погинуо из шире фамилије на Косову од стране ОВК или тако нешто?

ОПТ. МИЛОШ СТОЈАНОВИЋ: Не.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Ја бих ако веће дозволи предао суду и тужилаштву доказе који се односе на карактер ОВК-а, то су акти СРЈ и међународни акти. У њима се између осталог налази и да су браћа Битићи били припадници Удруге хрватских драговољаца, тако да мислим да, предлагем суду да ово уврсти у доказни поступак.

Бранилац оптужених, адв. Божо Прелевић суду даје на увид копију дописа Штаба врховне команде из Београда од 20.06.1999. године под бројем 01/7061-1.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е сад шта је ово колега Прелевићу, то је нешто извесно скинуто са неког сајта на енглеском је језику. Нека шта, нека хрватска интернационална асоцијација добровољаца или тако некако. Да, удружење да, али је јако се лоше чита, бледо јако. Да, ово би требало практично све преводити да бисмо могли ми на прави начин да оценимо и проценимо. Овде имају 4 документа.

Те 4 документа преузета извесно са сајтова на интернету. Први на шест страна, са насловом «Удруге међународних драговољаца хрватских оружаних снага».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Бледо је, али испод овог енглеског на самом почетку.

Са списком лица, те се на страни другој од укупно шест налазе имена Агрона, Мехмета и Илија Битићија. Затим на 15 страна неки документ републиканског Сената Сједињених Америчких Држава, републиканског политичког комитета на енглеском језику. Затим документ на пет страна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немам појма ни од кога ни у вези чега. Консил, не знам како то. То је трећи документ у овој групи.

Те потом документ на две стране насловљен као «тероризам».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово је највероватније, шта је то у питању, неки часопис или тако нешто? Шта је то, то је, јесте дали сте, па дали сте. Не, али ја заиста не знам какве везе има, а да има доле «интернационализација случаја Битићи». Молим? Ако је случајно, колега Прелевићу, ако је случајно онда да не расправљамо о овоме, ако је случајно, али пошто је и тамо и тамо. Добро. Добро, неслужбено.

Као и копију насловне стране књиге или брошуре извесног Драгана Симеуновића са називом «Тероризам» и потом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е сад ту је тешко видети, ово је 181 страна али које су ове следеће то заиста не могу да видим, 182.

Те копије 181, 182 и 183 стране те књиге.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И сад само колега Прелевићу пошто сам некако евидентирао ово је ли, на које околности, шта добијамо извођењем ових доказа?

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Поштовани председниче мислим да је јако важно утврдити карактер ОВК и ја ћу нешто о томе и у завршној речи, значи и дан данас се на релевантним, у релевантним организацијама и на списку чланица Савета безбедности ОВК налази у групи терористичких организација. Терористичке организације се не могу позивати на међународне конвенције и не могу бити, оне су или терористичке организације или су наоружане војне организације, оне не могу бити и једно и друго. Мислим да је то веома важно да би се разумела оптужница коју је тужилац поднео и где се он позива наравно на Женевску конвенцију која не пружа заштиту терористичким организацијама. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала. Шта каже заменик тужиоца на ове предлоге?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ако су предлози за читање ових докумената који су на енглеском ја наравно не могу да се изјасним јер су на енглеском језику, моћи ћу да кажем нешто о томе тек кад се ово преведе. Друга ствар ако према досадашњем току поступка на основу исказа одређених сведока да сад не улазим у завршну реч, статус Стојановић Милоша није био споран, међутим ако о томе постоји одређени писмени докуменат можда би и то требало погледати и прочитати, сад не знам. Одлучите.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, мени остаје нејасно ко се сад у то разуме, ви сте то предложили колега Прелевићу, ајте нам мало појасните. Формацијски списак.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Тај списак где пише шта је ко.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли ја добро схватам, да ли је то, да ли би то била систематизација места типа командант, помоћник, чланови штаба, па командир прве чете, друге чете, треће чете, првог вода, другог вода, пратећег вода, интервентног вода, па потом одељења, па командири одељења са све чиновима наравно и потом и у склопу тога имена и презимена људи који попуњавају та места.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ако се то тражи, такав докуменат нећете добити јер ја сам тражио такав докуменат и никада нисам добио документе са формацијским позицијама припадника неке јединице, него само списак припадника.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Ја имам тај списак, али он није поштовано веће, он није оверен, ја вам могу дати тај списак, али као што видите он на себи нема никакав званични печат.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То није ништа, то је фотокопија. Не можемо то да користимо.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Ја хоћу само да бих објаснио да тако нешто постоји, тужиоче ево даћу то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте ме пратили колега Прелевићу, да ли сте ме пратили, је ли то то?

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Јесам, то је то и овде пише да је он аутоматичар, а ко је командир одељења и тај списак постоји у Министарству унутрашњих послова, само треба неко да га овери и званично затражи, ја сам то сазнао пре три дана.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Овакве ствари се други пут понављају, дакле да се са ваше стране појављују неки документи који јесу оригинални, мислим на један документ који сте у току претреса предочили суду, ово је друга ствар, до којих ја нисам могао да дођем званичним путем. То је мој проблем није ваш.

АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ: Тужиоче ја се потпуно слажем са вама и то јесте проблем овог поступка зато што Министарство унутрашњих послова из својих разлога очигледно не сарађује са тужилаштвом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, ово видим да носи ознаку «службена тајна строго поверљиво», то је неки прилог одређеног броја не пише додуше о стању на који дан се односи, јер је то празно, само види се да је из 2000. године. Добро. Да, то је оно што, тако сам схватио. Да. Добро, чули смо ове предлоге, ми ћемо се повући на кратко да о њима одлучимо, сачекајте нас за толико.

Након што је веће донело, председник већа објављује следеће

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈАЈУ СЕ предлози одбране оптужених да се од МУП-а Републике Србије прибави формацијски списак припадника 124. Интервентне бригаде ПЈП из 1999. године, да се као сведок саслуша Симовић Зоран, те да се у поступку прочитају документи предати у току данашњег главног претреса, а како је то претходно и побројано од стране председника већа у склопу формулације доказних предлога одбране, будући да је чињенично стање у овом делу у потпуности у досадашњем току доказног поступка расправљено.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате неких других нових доказних предлога?

Странке сагласно изјављују да нових доказних предлога немају.

ДОКАЗНИ ПОСТУПАК ЈЕ ЗАВРШЕН

Те се прелази на

ЗАВРШНУ РЕЧ СТРАНАКА

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

Ја мислим да не треба сад да читам овај писмени отправак прецизиране оптужнице, је ли тако. Одмах ћу онда прећи на завршну реч.

Поштовани председниче и чланови већа,

На основу изведених доказа у истрази и на главном претресу, несумњиво је утврђено чињенично стање које сам представио у прецизираној оптужници.

Утврђено је да су оштећене Агрона, Илија и Мехмета Битићи од чувара затвора из Окружног затвора у Прокупљу преузели припадници Посебних јединица полиције и одвезли у Вежбовни камп у Петровом Селу, где су их затворили у један приручни магацин.

Прецизније, браћу Битићи, по налогу руководне структуре МУП-а Републике Србије, начелника ОУП-а Прокупља и управника затвора у Прокупљу, радници затвора – Руководилац смене и двојица стражара задржавају до одласка екипе - припадника Посебних јединица полиције.

Уместо да оштећене отпусте из Окружног затвора у Прокупљу и депортују ван граница тадашње Савезне Републике Југославије, а по пресуди суда из Куршумлије и на основу решења МУП-а Републике Србије, под бројем 26-1-3/99 од 05.07.1999. године, службена лица Окружног затвора у Прокупљу, непоштујућу при том ни пресуду суда ни своје сопствено решење, предају оштећене припадницима Посебних јединица полиције, које одређује оптужени Поповић Сретен и којима издаје службени налог да браћу Битићи из затвора у Прокупљу превезу до кампа за обуку Посебних јединица полиције, који се налази у Петровом Селу, 250 км удаљеном од Прокупља, а све то по налогу генерала Властимира Ђорђевића, тадашњег Начелника ресора Јавне безбедности у Министарству унутрашњих послова Републике Србије.

Оптужени Стојановић Милош, по наредби свог командира, оптуженог Поповић Сретена, као вођа тима, одређује Николић Сретена и Стаменковић Дејана, припаднике његове јединице, да му помогну у извршењу примљеног задатка, што ови, не одбијајућу наредбу и прихватају.

Њих тројица одлазе у Окружни затвор, лишавају слободе оштећене у просторијама Окружног затвора или непосредно испред затворске капије - што у конкретном случају није ни битно -, везане службеним лисицама, са рукама на леђима, приморавају их да уђу у полицијско службено возило цип «Мицубиши

Пајеро», беле боје, којим управља за сада још неидентификовани полицајац-возач, а потом пратећи овај цип у службеном возилу марке „Голф“, којим управља Стојановић Милош, стижу у вежбовни камп и предају оштећене свом командиру Поповић Сретену.

Службени цип «Мицубиши Пајеро», беле боје, паркиран у кругу Кампа за обуку, видео је сведок Филипов Драган, на дан 08.07.1999. када је стигао на обуку. Међутим, идентитет возача скрива најмање 100 људи - припадника МУП-а Републике Србије, саслушани у овом поступку.

Неспорно је да су оптужени Поповић Сретен и Стојановић Милош сместили оштећене у приручни магацин, и за њима затворили и закључали метална врата са решеткама у горњем делу врата и ту их држали затворене извесно време.

Према стању у списима, оптужени Поповић Сретен је извршио примопредају браће Битићи, које ја држао затворене, за сада неидентификованим припадницима полиције, усред једне ноћи, око 23 часа, када су ови дошли у камп службеним возилом-ципом тамне боје, са полицијским таблицама.

Оштећени су везаних руку били приморани да уђу у то возило, којим су их за сада неидентификовани полицајци одвезли ван кампа у правцу места где се налазе масовне гробнице, удаљено на свега 300-500 метара од кампа.

На том месту су похрањени посмртни остаци лица убијених на Косову, довежених камионом којим је управљао Божидар Протић, припадник полиције, саслушан на главном претресу овде у својству сведока.

Неколико година касније, 14.06.2001. године, пронађени су посмртни остаци оштећених, на врху масовне гробнице у непосредној близини Вежбовног центра, на месту које је истражни судија Окружног суда у Неготину означио као ПС1 у својим записницима о увиђају, под бројем 6/2001.

Том приликом судски вештак је утврдио да посмртни остаци Агрона, Илија и Махмета положени у гробници са рукама везаним изолир жицом црне боје, сваки са по једном прострелном раном у потиљачном делу главе. Убијени су из пешадијског наоружања пуцњем у потиљак - закључак је вештака Оташевић Вујадина.

У односу на догађај у Окружном затвору у Прокупљу, одбрана оптуженог Стојановић Милоша да лица која је преузео није везивао службеним лисицама, се не може прихватити, јер је у супротности са изказом сведока Стаменковић Дејана, који тврди да му је пре поласка на задатак речено да понесе службени пиштољ и лисице и да је испред затвора службене лисице предао Стојановић Милошу. Тако је по његовим речима урадио и сведок Александар Николић, који се у крајњој линији саглашава са Стаменковић Дејаном, дозвољавајући могућност да су оштећени били везани и да су држали руке на леђима.

Из исказа ових сведока утвђује се да су браћа Битићи предати Поповић Сретену у кампу у Петровом Селу, везаних руку на леђима, те да су им лисице скинуте тек пошто су смештени у приручни магацин и закључани.

С тога се одбрана оптужених Поповић Сретена и Стојановић Милоша, који тврде да су оштећенима руке биле слободне у моменту примопредаје не може прихватити, већ је треба квалификовати као срачунату на умањење кривичне одговорности.

Осим тога, нелогично је, и противно пракси и прописима да полицајац - возач у оваквим акцијама буде сам у возилу и да управља истим, без пратње бар још једног полицајца, а да три лица која довози нису барем везана, и на тај начин буду спречена да на неки начин у току транспорта угрозе његову личну безбедност.

Дакле, на дан 08.07.1999. године, оптужена лица, као припадници МУП-а Р Србије, предузимала су радње према оштећенима, које се на основу тада важећег Закона о унутрашњим пословима дефинишу као радње «хапшења», «спровођења», «задржавања лица и привремено ограничавање слободе кретања» и «затварање», при чему су употребили средство принуде према оштећенима, јер су их везали службеним лисицама и принудили да уђу у возило којим су одвежени до Петровог Села, где су их закључали у приручни магацин и држали затворене.

Тачније, оптужени Поповић Сретен, у својству командира вода Оперативно потражне групе, која формацијски припада Посебним јединицама полиције, издаје оптуженом Стојановић Милошу, командиру одељења истог вода, јер то тако произилази из исказа сведока који су овде саслушани, његово својству, дакле, свом потчињеном, да изврши ове службене радње а оптужени Милош те радње и извршава, с тим што службену радњу затварања извршавају заједно смештајући ухапшена лица у приручни магацин у недовршеном објекту у кампу, где их је Поповић Сретен држао затворене.

Свака од ових радњи морала је бити писмено евидентирана пре њеног предузимања и сваку изведену радњу морао је да прати одговарајући писмени извештај о начину извршења исте, што овде није случај.

При томе, хапшењу, спровођењу, задржавању лица и њиховом привременом ограничавању слободе кретања и затварања, морала је да претходи одлука надлежног органа, односно судска одлука, што овде такође није случај.

Предузетим службеним радњама на овај начин у знатној мери се ограничавају и повређују основна људска права, па су оптужени били у обавези да, при свакој предузетој службеној радњи према оштећенима, њима саопште разлоге предузимања тих радњи.

Конкретно, због чега се лишавају слободе, спроводе, где се спроводе, зашто се спроводе, на основу које одлуке и ког органа се затварају, са јасном поуком о њиховим правима, што је овде у конкретном случају изостало. Оптужени то нису учинили.

У уводном делу прецизиране оптужнице означио сам да се радње према оштећенима предузимају у контексту оружаног сукоба између оружаних снага Савезне Републике Југославије - Војске Југославије, и полицијских снага Републике Србије, са једне стране и припадника наоружане војне организације «Ослободилачке војске Косова», и Коалиције НАТО снага, са друге стране, који се одигравао на подручју Косова, када је отпочела офанзива НАТО снага према Савезној Републици Југославији. Дана 24. марта 1999. године НАТО је започео ваздушне нападе на циљеве у Савезној Републици Југославији. Савезна Република Југославија је 23. марта 1999. године уредбом прогласила непосредну ратну опасност, а 24. марта 1999. године и ратно стање.

Са нападом на једну оружану страну у циљу слабљења њене борбене моћи, у циљу да се иста – снаге Савезне Републике Југославије потпуно онеспособи и разбије, те проглашењем ратног стања, оружани сукоб на Аутономној Покрајини Косова и Метохије прелази из фазе унутрашњег у међународни оружани сукоб.

Оштећени су били припадници добровољачке јединице тзв. «Атланске бригаде», која је формирана у Њујорку, од стране лица која су била амерички држављани углавном албанског порекла.

После краће обуке у Албанији, оштећени Агрон, Или и Мехмет Битићи, заједно са осталим припадницима ове добровољачке јединице, илегално су прешли државну границу, из Републике Албаније на подручје Косова, где су се ставили у службу ОВК и имали активног учешћа у војним акцијама на подручју Паштрика против припадника српских снага и припадника Посебних јединица полиције, чији су припадници били оптужени.

Ова чињеница утрђена је у доказном поступку на главном претресу, посебно исказом Фатоса Битићија, брата оштећених, који их је своју браћу видео у Албанији, сведока Петровић Милана, који сведочи о акцијама у околини Паштрика, а нарочито исказом сведока Ђорђевић Властимира, генерала, који је имао сазнања да су браћа Битићи амерички држављани албанске националности и припадници Ослободилачке војске Косова.

Властимир Ђорђевић је Поповић Сретену издао конкретан задатак који гласи «да одреди људе који ће се јавити у Окружни затвор у Прокупљу и да преузму тамо тројицу америчких држављана, припадника Ослободилачке војке Косова» .

Осим тога, код оштећених су пронађена документа са њиховим фотографијама у униформама ОВК, која су издата од стране ОВК, три металне – идентификационе војне плочице, фотографије у униформи ОВК и два путна листа која је издала Амбасада Албаније у САД, са њиховим фотографијама у униформи ОВК.

Да су оштећени били припадници ОВК, за оптужене непријатељеске стране у сукобу, произилази из садржине уверења-захвалнице Министра војног ОВК број 010/250, од 26.07.1999. године и захвалнице потписане од стране Агима Чекуа, од 15.03.2001. године, које су прочитане овде на главном претресу

Чињеница је и да оштећени не говоре добро српски језик, међусобно су комуницирали на албанском, што не оспоравају ни окривљени, јер кажу да су и они са оштећенима размењивали пар реченица на албанском.

Изнете чињенице и околности јасно указују да фактички положај оштећених, према утврђеним околностима конкретног случаја, одговара оном који имају ратни заробљеници у међународним оружаним сукобима.

Конкретно својство свих оштећених, као ратних заробљеника, даје им статус заштићених лица у смислу става 1 заједничког члана 3 Женевских конвенција, а такав статус јасно је одређен и чланом 4 став 1 Женевске конвенције III, у којем се одређено наводи да су ратни заробљеници лица која су припадници оружаних страна у сукобу, а која су се, у било ком тренутку и на било који начин, нашла у рукама једне стране у сукобу а која су и пала под власт непријатеља, у овом случају припадника јединице оружаних снага Србије.

О дужини заштите која је гарантована ратним заробљеницима говори члан 5 Конвенције у којем је изричито прописано да ће се Конвенција примењивати на лица поменута у члану 4 чим падну под власт непријатеља, па до њиховог коначног ослобођења и репатријације.

Својство ратних заробљеника који су оштећени имали даје им сва права која припадају ратним заробљеницима, укључујући и право на правилно и непристрасно суђење, а та права и заштиту ће уживати до коначног пуштања, репатријације или поновног настањења и после завршетка оружаних сукоба као што је предвиђено у члану 75 ставу 6 Протокола I.

У случају сумње о њиховом статусу, уживаће заштиту док надлежни суд одреди њихов положај, односно док се према њима није могла изрећи нити извршити никаква казна без претходног суђења од стране редовно установљеног суда.

Правила садржана у ставу 1 заједничког чл. 3 Конвенције забрањују низ радњи почињених против лица која су престала да активно учествују у непријатељствима, као што су мучења, повреда личног достојанства, нарочито увредљиви и понижавајући поступци, док члан 13 став 1 Женевске конвенције III, налаже да се с ратним заробљеницима мора у свако доба поступати човечно.

Пре него што ће кренути у Прокупље и привести оштећене у Вежбовни камп оптужени су имали сазнање о припадности оштећених непријатељској страни у сукобу на Косову, јер им је налогодавац то и рекао.

Приликом првог контакта са оштећенима, на основу докумената која су они имали код себе, оптужени су могли да се увере да су оштећени припадници друге стране у сукобу и као такви и као ратни заробљеници, да имају статус заштићених лица која им дају одредбе Женевске конвенције, због тога су били у обавези да им обезбеде одређена права која им тај статус пружа и гарантује и то од првог контакта са њима.

Уместо тога, оптужени су, очигледно као казну за националну припадност оштећених и њихову припадност другој страни у сукобу и могућа ратна дејства, ове противправно лишили слободе и затворили.

Противправним и безразложним лишењем слободе, у Окружном затвору у Прокупљу, противзаконитим везивањем оштећених службеним лисицама, а да им при том нису саопштени разлози хапшења, и то у моменту када се, по издржаној казни затвора они отпуштају из затвора и када су као слободни грађани морали бити депортовани ван Србије и да се упуте својој кући, створило је код оштећених страх за сопствени живот и њихову даљу судбину, који се страх сваком следећом службеном радњом и поступањем према њима све више појачавао.

Страх за сопствени живот и судбину се појачаво када се оштећени, везани службеним лисицама, смештају на задње седиште возила, када се врата возила за њима затварају, и када започиње њихов транспорт у за њих непознатом правцу.

Страх се појачао до нивоа озбиљног и прекомерног када се оштећени затварају у објекат у Наставном центру у Петровом Селу, такође у за њих непознатом месту.

Такав ниво страха постојао је све време њиховог боравка у кампу, а нарочито у контексту услова који су постојали у приручном магацину, односно у објекту где су били затворени.

Оптужени Поповић исказује да се определио да оштећене смести у просторију, коју је испразнио, због тога што је само та просторија имала решетке на вратима и могла је уредно да се закључа.

Бројни сведоци, па и сами окривљени, сведоче о условима који су постојали у Наставном кампу и у објекту-просторији у којој су били затворени оштећени.

Овај објекат је делимично укопан у земљу у делу до писте за постројавање, дужине је око 25 метара и ширине око 10 метара, састоји се из више просторија које служе за одлагање опреме и муниције а према казивању присутног оптуженог Поповића и сведока Стаменковић Дејана и Николић Александра, произилази да је оштећене браћу Битићи Поповић сместио у последњу просторију, која је најудаљенија од капије кампа.

У ову просторију се уђе кроз метална врата, а на истој се налази мањи прозор са решеткама, а све са доње стране самог објекта.

Посторија није била намењена за затварање лица, већ је служила као магацин за оружје и опрему. Била је величине 3x3 метра, празна и без лежаја.

Поповић Сретен тврди да је у просторији било чесме и одвода за воду, очигледно сматрајући да су тиме у просторији постојали и услови за боравак људи.

Ми смо били у Наставном кампу, да би увиђајем на лицу места ту просторију видели. Међутим, чесму, па чак ни саму просторију нисмо могли добро да видимо, јер је случајно или намерно била претрпана стварима, сандуцима за муницију и другом опремом. Припадници полиције који су били у кампу и који су сачекали увиђајну екипу, нису се потрудили да испразне просторију, иако је председник већа благовремено заказао увиђај на лицу места.

Међутим, иако је чесма за воду и постојала у просторији где су оштећени били смештени, иста није могла служити сврси, јер у то време, у целом кампу није било воде за пиће, нити је било довољно воде за одржавање хигијене, па су се полазници туширали у покретним тушевима, користећи мешине, односно бурад – резервоаре са водом која је довожена цистернама, ради одржавања хигијене.

Овде нам је и оптужени Поповић Сретен на главном претресу потврдио да су те мешине за воду, плаве боје, биле постављене од првог дана обуке како би се полазници умивали.

Таквих резервоара са водом или мешина није било у просторији у којој су били затворени оштећени, тако да им нису били обезбеђени основни услови за живот и одржавање хигијене.

Да је у кампу било проблема са водом и да су у близини писте за постројавање постојала бурад-мешине са водом а касније и цистерна и покретни тушеви, утврђује се и на основу исказа оптуженог Поповић Сретена, сведока Драјић Зорана, Кнежевић Жељка, Лешњак Јордана, Филиповић Жељка и многих других.

Из исказа оптуженог Поповић Сретена произилази да је просторија имала неку цев за одвод воде. Такву цев можемо видети на фотографијама у које је веће

извршило увид. На овим фотографијама се заиста види та цев, али та цев не може имати функцију WC-а, па можемо закључити да у просторији у којој су оштећени били затворени није било ни WC-а, нити је просторија била снабдевена водом за пиће.

У прилог овој тврдњи сведочи изјава сведока Николић Александра, који каже да је, враћајући се из града, у раним јутарњим сатима чуо вапај оштећених, који су га дозивали, молили и тражили воду, па им је он донео три паковања млека, јер воду није пронашао, јер се сетио упозорења оптуженог Поповић Сретена да вода у кампу није била за пиће

Када је у питању дужина боравка оштећених у приручном затвору сведоци су подељени у својим казивањима.

Оптужени Поповић Сретен на главном претресу изјављује је да су оштећени боравили дан и по када их је ноћу извео и предао НН лицима, док у истрази тврди да су боравили три до четири дана.

Из исказа Симић Небојше на главном претресу произилази да је примопредаја оштећених извршена 09. јула, док у истрази тврди да је то било 08. јула ноћу.

Његов исказ поткрепљују искази инструктора Дукић Милоша, јер тврди да је 09.07. видео путнички аутомобил са фаровима и чуо да ти људи из аутомобила траже Попа.

Сведок Грковић Саша тврди да је стражарио на стражарском месту број 2, па је једне ноћи док је био на стражи, видео један аутомобил и чуо да неко преко радио станице тражи Попа.

У недостатку других доказа, мора се прихватити ова верзија догађаја, односно, чињеница да је примопредаја оштећених било у току једне ноћи и да је то урадио оптужени Поповић Сретен.

Међутим, ови сведоци нису били прецизни и доследни у свом казивању када је у питању време, односно датум предаје.

Симић није сигуран у датум када је био на стражи, Поповић једно прича истражном судији, друго на главном претресу, Дукић не зна ког дана обуке је видео долазећи аутомобил а Грковић Саша на може да определи којег је дана био на стражи, јер каже „Верујте ми, не могу да се сетим, прошло је доста година, поприлично је времена прошло и не могу се тачно сетити“ када је био на стражи.

Ови искази у супротности су са изјавама осталих сведока који тврде да им за време док је трајала обука, било забрањено да силазе испод писте, где се налази просторија у којој су били затворени оштећени и да су према њиховим сазнањима нека притворена лица скоро све време обуке била присутна у кампу.

Тако на пример:

-Сведоци Поповић Данило, Ђуретић Горан и Игњатовић Горан тврде да Симић у првим данима обуке није био на стражи и да нико из њихове спаваоне па ни он није тада давао стражу.

-Сведок Џодић Александар је чуо да има притворених лица у кампу дан два после почетка обуке, видео затворена врата на магацину, да би пред крај обуке када се туширао видео отворена врата на тој просторији.

-И сведок Мирковић Мирослав је чуо да су у кампу били притворени наки Албанци.

-Другог или трећег дана по доласку у камп сведок Рајовић Милош је чуо од стражара да у кампу има затворених лица, а неколико дана након тога и да су врата на просторији у којој су та лица боравила била отворена,

-«То је било негде у другој половини обуке, Значи, једном приликом када сам се ту туширао (поред плоче) испод те плоче су биле неке просторије... у једном тренутку сам чуо неке гласове, неодређене, значи да долазе из тог правца, тамо из тих просторија. Из неке радозналости своје, пошао сам тамо и кроз врата, кроз неке као решетке погледао у унутрашњости просторије и видео сам нека лица да седе унутра, двоје или троје», усудио се да то искаже сведок Небојша Живковић на записнику од 23.05.2007.године, на главном претресу, додајући да су та лица били мушкарци и седели у ћошку просторије, која је била потпуно празна.

На основу исказа ових сведока може се извести закључак да су браћа Битићи ту боравили најмање до половине обуке а најдуже пар дана пре завршетка обуке. Ако је обука трајала 15 дана, почев од 08.07. када су и оштећени затворени, намеће се закључак да су они боравили најмање седам а најдуже дванаест дана, дакле до 20. јула те године, пре него што ће над њима бити извршена егзекуција.

Овакво држање лица противправно лишених слободе у оваквим условима има квалитет и значај нарочито деградирајућег и нечовечног поступања чиме су несумњиво проузроковани душевни болови и патње, на који начин је оваквим понашањем и држањем оштећених узрокован и још више појачаван њихов страх високог интензитета, у продуженом трајању.

Дакле, држећи их у овако безусловној просторији – у недовршеном објекту, која није опремљена за боравак људи, без основних претпоставки за одржавање личне хигијене, окривљени су према њима испољили нечовечно и деградирајуће понашање, које се може поистоветити са тортуром, те су својим понашањем и односом према оштећенима, поред неспорног лишавања основних животних потреба (адекватног смештаја, воде, хране, социјалног контакта) проузроковали у продуженом трајању интензивне душевне патње и узроковали страх високог интензитета због егзистенцијалне угрожености.

Дужина боравка утицала је, логично, и на интензитет страха код оштећених за сопствени живот и егзистенцију, који се из дана у дан појачавао обзиром на услове у којима су боравили у приручном магацину, где су били затворени.

Страх се нарочито појачао до нивоа озбиљног и прекомерног једном људском бићу, оне ноћи када их је окривљени Поповић Сретен, извео и предао, за сада НН припадницима МУП-а Р Србије, који оштећене везују жицом, убацују у службено возило и одвозе до јаме за одлагање смећа, удаљене до 500 метара, где се налазила и масовна гробница посмртних остатака цивила албанске националности раније довежених са Косова.

Поступањем којима се неком лицу намерно наноси јак бол или патња, било физичка, било психичка, извршени у сврху застрашивања из разлога заснованог на дискриминацији било које врсте, оптужени су као службена лица, која поступају у службеном својству оштећене мучили, у смислу одредби члана 3 Конвенција, јер

су им наносили такав душевни бол или патњу, исту подстицали и били сагласни са наношењем таквог бола и патње.

О стању оштећених у затвору, о том душевном болу о којем причам којима су оштећени били изложени, довољно сведочи цитирано сведочење Живковић Небојше који настављајући свој исказ а овде на претресу каже: „Не могу да опишем тај глас који сам чуо из те просторије, да ли је крик, јаук, не знам, значи неописиво“.

Забрана мучења садржана је и у многобројним међународним уговорима о људским правима и хуманитарним правима и тумачи се као начело и императивне норме општег међународног права. Апсолутна забрана мучења и злостављања људи посебно је наглашена чињеницом да је њен статус у законима који се односе на људска права такав да се од ње ни у ком случају не може одступити.

Не постоје никакве околности у којима би службена лица и држава могле да се оглуше о ту обавезу или да је ограниче, чак ни у време рата или у другим ванредним ситуацијама.

Тачно је да је у конкретном случају за поступање оптужених постојала усмена наредба са највишег врха. Међутим, наредба надређеног лица или органа јавне власти, у овом случају генерала Властимира Ђорђевића, не може послужити као оправдање за овакве поступке које оцењујем као незаконите нити оправдање за каснију тортуру оштећених.

Тачно је да је такву исту наредбу оптужени Поповић Сретен, у својству командира вода пренео свом потчињеном Стојановић Милошу, издавши му наредбу исте садржине.

Међутим, и једном и другом наредбом ограничавају се основна људска права и слободе оштећених, па је наредбама морала да претходи одлука надлежног суда.

И једном и другом наредбом прекршена је Уставом и Законом предвиђена процедура и прекршени су стандарди постављени Европском конвенцијом за заштиту људских и основних права.

Због тога се овде ради о противзаконитим радњама, које се као такве нису смеле извршити и због тога, чињеница да су оптужени поступали по усменом наређењу својих старешина, која представља суштину њихове сагласне одбране, не ослобађа од одговорности ниједног оптуженог за учињене радње и пропусте

Поступајући на овај начин према оштећенима, те нечовечно поступајући према њима и њихово лишавање права да буду редовно и непристрасно суђени према одредбама поменуте конвенције, оптужени су извршили тешке повреде из члана 130 III Женевске конвенције.

С обзиром на ову чињеницу, на основу утврђених објективних околности, које повезане са чињеницама и околностима изнетим у садржају исказа предложених сведока, из којих произилазе конкретне и појединачне радње свих окривљених, сматрам да је утврђено да су оптужени кршећи правила међународног права на описан начин, извршили и кривично дело ратног злочина против ратних заробљеника предвиђени у члану 144 КЗЈ.

При томе они су били свесни да су на тај начин предузели службене радње хапшења, привођења и затварања, без писмене наредбе надлежног органа и без

одлуке надлежног суда, дакле свесни су били противправности својих радњи и свесни да на тај начин лишавају оштећене права на правилно и права на непристрасно суђење.

Они су били свесни да су својим понашањем и односом према оштећенима код њих стварају страх за живот и телесни интегритет, који је био у мери озбиљног и неподношљивог једном људском бићу, који се страх за живот и телесни интегритет оштећених највише појачао у моменту када их је Поповић Сретен, извео у сред ноћи и предао егзекуторима.

Имајући ово у виду и чињеницу да су оптужени за ово кривично дело одговорни, предлажем суду да се за исто огласе кривим и казне.

На крају, желео бих да укажем на још неке чињенице и околности од значаја за одмеравање казне оптуженима:

Временски и просторно радње за које се оптужени оптужују у уској су вези са радњом свирепе егзекуције оштећених, који су у непосредној близини кампа, мучки пуцњем из пиштоља или хеклера у потиљачни део главе, с леђа, док су били везани и беспомоћни, лишени живота од стране колега, припадника МУП-а.

При томе, оптужени Поповић, изводећи оштећене усред ноћи и њиховом предајом НН лицима, могао је да претпостави шта ће се на крају догодити са оштећенима: да ће НН лица управо извршити егзекуцију оштећених, без суђења, али се на то није обазирао нити га је даља и коначна судбина оштећених интересовала, што све показује његов однос према делу које је сам починио.

Ове околности су од значаја за одмеравање казне, јер указују на изражен степен друштвене опасности извршеног кривичног дела и опасности оптужених као извршиоца истог, јер у мери у којој су то оптужени могли знати, њихове радње имају и квалитет оних радњи и поступања којима се у одређеној мери доприноси извршењу злочина егзекуције, од стране за сада неидентификованих колега.

И још нешто, што би суд морао имати у виду при изрицању санкције, и тиме смо се овде бавили на главном претресу.

То је питање како су се браћа Битићи нашли на месту где су ухапшени, иза административне линије на Косову, на за њих територију друге стране у сукобу.

Из исказа сведока Минуши Рамадана и Ваџита, браћа Битићи су критичне прилике пребацивали припаднике српске националности Мирослава Митровића и још 5 лица, српских држављана, из Призрена, из којег су се тада повукле српске снаге на територију Мердара и Србије. За ова лица Призрен није била сигурна територија.

Њих су тројица превезли својим возилима ова лица. Једним је управљао Битићи Мехмет, а другим возилом Битићи Агрон, и један и други су имали намеру да своје сапутнике српске држављане пребаце са Косова у Србију, на територију која је за њих била сигурна и безбедна.

То је био разлог да се они, браћа Битићи, нађу на територији која је за њих саме била непријатељска.

Они су, пре хапшења, свој задатак извршили и тако можда спасили смрти шест наших суграђана, а догодило се да су при том жртвовали себе.

И још нешто бих хтео да напоменем. Овај случај показује и процес цео показује да је рад на утврђивању истине у предметима ратних злочина, па и у

утврђивању истине у конкретном злочину, изузетно тежак посао. Испостави се на крају да од доказних средстава постоји само реч сведока и скоро ништа више.

Кроз ову судницу прошло је 98 сведока, дакле око 100. То су били припадници Специјалних јединица полиције и припадници редовних снага МУП-а, као полазници обуке или припадници тадашње Јединице за специјалне операције, као инструктори обуке, и помоћно особље, који су сви били припадници МУП-а Републике Србије, а то су остали до данашњег дана, па и у време када су овде сведочили. Многи од њих су напредовали у служби. Од ових сведока се у судници наравно тражила истинита верзија догађаја. Очекивали смо од њих да нам искажу своја релевантна сазнања и опишу детаље боравка браће Битићи у кампу, детаље предаје и егзекуције егзекутора како би се у потпуности расветлила конкретна ликвидација оштећених а сви починиоци ових злочина казни. Међутим, њихове исказе карактерише недостатак сећања и прећуткивања о било каквом релевантном податку о боравку оштећених у вежбовном кампу и о коначној судбини оштећених. Иако су тог јула сви они били присутни на лицу места. Дакле, јули 1999. године, у Наставном центру, у Петровом Селу, где се стварају елитне јединице.

Ми смо били тамо. Судско веће је обавило увиђај на лицу места у кампу. Утврђено је да се објекти унутар кампа (кухиња, спаваона, магацини и објекти изван кампа) и масовне гробнице налазе у непосредној близини. На том једном скученом простору, у кругу Вежбовног центра, ван насеља, у време када су браћа Битићи доведена у камп усред недођије, нашло се у једном тренутку 120 људи. То само по себи, по мом мишљењу, указује да су сва дешавања у том кампу: долазак браће Битићи, затварање, њихов боравак у приручном магацину и њихово извођење из приручног затвора, односно помоћне магацинске просторије, па чак и сурова егзекуција, да такве чињенице и таква дешавања нису могли бити непримећени од стране присутних у кампу.

С друге стране поступак према оштећенима и њихова егзекуција није могла проћи ни без управника кампа и команданта Посебних јединица полиције, касније команданта Жандармерије Горана Радосављевића, за којег за сада још увек немамо неспорне доказе да је учествовао у конкретној акцији, али против којег се у Тужилаштву води посебан поступак.

Са друге стране, чињеница да је наредба за злочин дошла из врха МУП-а Републике Србије. Другим речима, припадник полиције, командир ОПГ, која је формацијски припадала 124. интервентној бригади истовремено заменика руководиоца обуке, оптужени Поповић Сретен прима наредбу од Генерала и начелника Ресора јавне безбедности МУП-а Републике Србије, Властимира Ђорђевића да у Окружном затвору у Прокупљу ухапси браћу Битићи, доведе их у Вежбовни камп, 250 км удаљен, закључа их у просторију магацина и држи затворене до даљег.

Генерал Властимир Ђорђевић за извршење овог опасног задатака диже најелитнију и најспособнију интервентну јединицу, а потом издаје налог да се оштећени предају другим припадницима полиције у сред ноћи.

Због ове чињенице, логично је да се истина тражила и од оних сведока који су у то време били у врху МУП-а Републике Србије, тадашњи функционери МУП-

а Републике Србије или су обављали такву врсту послова у време догађаја. Међутим, исказе и ових сведока карактерише недостатак сећања и прећуткивања било каквог релевантног податка везаног за коначну судбину оштећених. Не можемо замислити ситуацију да се злочин управо одиграва на очиглед толиког броја људи, а да се истовремено нико од тих људи не нађе одговорним да исприча истину о злочину, већ су сви они, сведочећи у овој судници, углавном изјављивали да су они о злочину и масовним гробницама које су се налазиле у њиховом кампу, чули из медија, три-четири, године после злочина. Као да се масовне гробнице и посмртни остаци оштећених не тичу никога. Као да су преко 80 лешева, посмртних остатака нађених у Вежбовном кампу и довежених са Косова, те посмртни остаци оштећених на истом месту убијених и похрањених у исте гробнице, не тичу никога и као да су пали са неба.

Дефинитивно, из ових чињеница које сам навео ја могу да закључим да се овде ради се о злочину који је извршен од стране припадника МУП-а Републике Србије, а по налогу тадашњих руководећих људи из тог истог МУП-а-руководећих људи из тадашње власти.

Нажалост, извршен је управо од оних, чија је основна дужност и основни задатак и службена обавеза да гоне извршиоце кривичног дела, па и извршиоце најтежих кривичних дела и да та лица и те извршиоце приведу правди.

Извршен од оних који у очима обичних људи, градђана ове земље представљају државу и који у конкретној наредби виде одлуку државе, па се, логично намеће питање да ли је и овај злочин један у низу злочина који је извршен у режији бившег режима, јер су налогодавци и потенцијални извршиоци били делови тог режима.

Како иначе протумачити исказану храброст оптуженог Стојановић Милоша који хапси оштећене усред Окружног затвора у Прокупљу.

Ову опасну операцију брижљиво су припремали, помагали и у њој на одређен начин учествовали службеници тадашњег МУП-а, Властимир Ђорђевић, начелник Ресора, Обрад Стевановић, начелник Управе полиције и врховни командант, Љуба Алексић, заменик начелника Управе полиције, Миленко Арсенијевић, шеф Одсека за Посебне јединице полиције, Милован Вучићевић начелник СУП-а у Прокупљу, Милисав Вучковић, начелник униформисаног дела полиције у Прокупљу, Александар Ђорђевић, управник Окружног затвора у Прокупљу, који на примеру овог случаја истиче одличну сарадњу и координацију на релацији затвор и полицијска управа, Мијатовић Марјан, руководилац службе за обезбеђење у Окружном затвору у Прокупљу, Васић Зоран, стражар, Милић Предраг, стражар-радник на пријавници.

Сви су они дали свој допринос да се браћа Битићи задрже у затвору и да се не изврши њихова депортација, већ да се предају Стојановић Милошу, и наравно сачува идентитет полицајца који је службеним ципом белим «Пајером» превезао оштећене до њиховог коначног одредишта. На тај начин сви су они кршили закон, непоштујући пресуду државе и цитирано решење државног органа и сами на тај начин вршећи злочин. Против свих ових лица води се истражни и преткривични поступак сада.

Како даље протумачити чињеницу да су сви и оптужени и саслушани сведоци, као припадници МУП-а, извршиоце и налогодавце нису привели правди, по извршеном злочину, што им је законска, морална и свака друга обавеза и основни службени задатак, већ су овде пред судом скривали истину, док су у време догађаја безпоговорно, и ефикасно, извршавали примљене ужасне задатке и налоге, па и налоге да се оштећени, Агрон, Или и Мехмет Битићи, лише слободе, затворе, држе затворени, и на крају лише живота.

Има једна интересантна ствар у списима а то је докуманат који се зове Програм основне обуке припадника ратних јединица милиције, који је означен као документ "А". Из овог програма види се да је један од циљева обуке у Наставном кампу у Петровом Селу била обука припадника полиције, тема под бројем три – «Обука милиције у примени овлашћења службених лица», са објашњењима о врсти овлашћења која имају службена лица приликом извођења појединих радњи као што су радње привођења, лишења слободе и слично, начин поступања у примени појединих овлашћења и, посебно, тема «Правилност, законитост, одговорност и злоупотреба у примени овлашћења и прекорачење овлашћења».

Предавачи ових тема били су у кампу у време када су доведена браћа Битићи и када је над њима извршена егzekуција. Сви су они овде истовремено и имали статус сведока и сви су они прећутали, по мојој оцени, истину о злочину у свом кампу за обуку.

Полазници су ове људе звали инструктори а одређени су на основу одлука из највишег полицијског врха тадашње државе.

И то је оно што овај ужасан догађај чини парадоксалним и још ужаснијим.

Какав су они предавачи, инструктори били пример својим ученицима, будућим најелитнијим припадницима милиције, када прећуткујући истину о конкретном злочину, и сами врше други тежи злочин, јер без икаквог права и основа ускраћују породицу убијених за истину о судбини њихових чланова.

Што се Вас и мене тиче, (мислим на Вас председниче већа и чланова већа), ми смо овде као представници правосуђа, у очима обичног света представници државе, тако нас други гледају и ми овде као представници правосуђа имамо пуну одговорност да гонимо и судимо починиоцима тешких кршења међународног хуманитарног права, јер Хашки Трибунал нема монопол над злочинима почињеним на тлу бивше Југославије.

Злочини учињени од стране наших грађана су, пре свега, наш терет и наша обавеза. То је оно што можда ваш данашњи задатак чини тежим. Ваша конкретна обавеза да на основу доказа са којима располажете осудите починиоце овог злочина и да оптужене огласите одговорним и кривим.

Урадите то. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала.

У својој завршној речи заменик тужиоца за ратне злочине Дргољуб Станковић детаљно и надахнуто анализира изведене доказе како појединачно тако и у њиховој међусобној вези па цени да је у току поступка тим и таквим

доказима, без обзира на сва ограничења која посебно и детаљно анализира, са сигурношћу произилази да су овде оптужени на начин описан у измењеној оптужници извршили кривично дело које им се ставља на терет па тражи да их суд огласи кривим и да их осуди по закону. У осталом делу детаљно завршна реч заменика тужиоца је евидентирана аудио техником у суду.

Ко ће први од бранилаца?

БРАНИЛАЦ АДВ. БОЖО ПРЕЛЕВИЋ
(Бранилац окривљених)

У име тима бранилаца ја ћу завршну реч.

Поштовани председниче, поштовано веће, желим да вам пре завршне речи изразим дубоко поштовање за начин вођења овог поступка у коме сте пружили могућност браниоцима да пруже адекватну одбрану окривљених и да се стање у овој кривичноправној ствари сагледа у целини. Ово дубоко поштовање се односи наравно и на истражног судију Дилпарића који је већ на високо професионалан начин водио поступка и штитио углед и дигнитет суда. Сматрамо да би веће боље сагледало цео случај да је прихватило предлоге одбране о извођењу нових доказа.

Ово свакако није уобичајен случај у судској пракси. Моје поштовање према суду се и односи на чињеницу да је суд током целог поступка у овом предмету био изложен разним притисцима, притисцима једне стране државе, велике силе чији су држављани страдали у једном неразумном, гнусном и трагичном злочину какво убиство браће Битићи и јесте. У овом поступку паралелно су вођени преткривични, истражни и кривични поступак. Људи су саслушавани у истом предмету поводом исте ствари у статусу сведока, па затим у статусу окривљених, а затим поново у статусу сведока. Неки сведоци су чак два пута били хапшени од стране полиције у вези истог догађаја. Уочи сведочења расписана је потрага за сведоком генералом Гораном Радосављевићем а на његову породицу вршен је незаконит притисак.

Неким сведоцима у овом поступку у полицији нису продужили уговор о раду док не дају задовољавајуће сведочење. О томе је обавештен истражни судија Дилпарић. Један члан судског већа судија Гордана Божиловић склоњена је с овог случаја, а јавно изјавила да је то учинила под притиском Наташе Кандић и једне стране државе.

Занимљиво је да је на неки начин ово потврдио и добитник међународног признања специјални тужилац за ратне злочине господин Вукчевић сопственом тврдњом, о заслугама Наташе Кандић, које је дао у медијима.

На крају никада у својој историји ова земља није дозволила било којој страни држави да води независну истрагу на њеној територији осим у овом случају. Подсетићу вас да је управо овакво чување суверенитета Србије и довело

до рата са Аустроугарском. Први пут у историји ове земље то се десило у овом случају.

Сигуран сам да оваквих притисака није било, овај случај би се водио као кривично дело убиства за шта би стварно и месно надлежан био потпуно други суд и то Окружни суд у Неготину где је вођење поступка и започето.

Стога сматрам да овај суд није ни стварно ни месно надлежан за суђење у овој кривичноправној ствари.

У измењеној оптужници се догађај везан за страдање браће Битићи у првој половини јула 1999. године доводи у контекст и у блиску везу са оружаним сукобом иако за то апсолутно не постоје никакви докази.

С обзиром да је месец дана пре самог догађаја већ закључен Кумановски споразум који је на миран начин трајно окончао сукоб СРЈ и чланица НАТО пакта успостављајући међународне безбедносне снаге Уједињених Нација КФОР. Такав мир и до данас траје, а теоретски, у време контакта браће Битићи са полицијским снагама у Куршумлији, односно у Прокупљу, такав сукоб ни теоретски није могао постојати зато што на територији покрајине Косово више није било оружаних снага СРЈ нити полиције Србије а и успостављена је копнена зона безбедности у ширини од 5 км у дубини територије Републике Србије. De facto i de jure оружаних сукоба нема. То је потврђено и у међународној преписци са државним органима тадашње СРЈ.

Међународно право и Женевске конвенције примењују се од почетка сукоба и трају од престанка непријатељства док не дође до општег закључења мира или док се у случају унутрашњег сукоба не постигне мирољубиво решење. Овде такво мирољубиво решење је постигнуто.

Да би се радило о блиској вези, о којој говори тужилац у својој измењеној оптужници, мора постојати очита веза између кривичног дела и оружаног сукоба, односно да је дело блиско повезано са непријатељствима која су престала пре више од месец дана на одређеном подручју. Јасно је да овде те блиске везе нема. Браћа Битићи нису ухапшена од стране овде оптужених већ су из затвора пуштени као слободни грађани без икаквог поступка и без било какве сумње да су лишени слободе у некој војној акцији. Они су само из разлога хуманости превезли породицу Рома из Призрена до Србије вероватно спасавајући им живот. Тај акт није ни у блиској вези ни у контексту оружаних сукоба нити је поступање државе према њима, када им је одређен прекршајни затвор од 15 дана а и касније, било у било каквом контексту са оружаним сукобима.

Не постоји ниједан доказ који би говорио у прилог контекста, односно сам контекст се мора свести на питање мотива починиоца овог дела, односно тужилац би морао доказати да су овде окривљени узели учешће у провођењу идеологије политике или плана па тек онда да су дали допринос њиховом извршењу о каквом плану, идеологији или политици се може говорити за Поповића, а посебно за Стојановића.

Сами окривљени су рекли овакве задатке су добијали и извршавали много пута, па и на предлог тужиоца који је сада заменик у Тужилаштву за организовани криминал. Никада то није било кривично дело. Једино што се са сигурношћу може тврдити то је њихов ранији живот, ранији живот окривљених. Да ли су било шта

од овога манифестовали пре јула 1999. године? Не. Доказ, њихово дугогодишње познанство и пријатељство са комшијама Албанцима на Косову и непостојање било каквог поступка или чак сумње да су било када исказали лични анимозитет према Албанцима, за то не постоји ниједан доказ.

Оружани сукоб који је постојао између СРЈ и НАТО окончан је мировним, војнотехничким споразумом закљученим 09. јуна 1999. године између међународних снага безбедности и Владе Републике Југославије и Републике Србије.

Јавни тужилац није прецизирао у измењеној оптужници да ли се ради о међународном оружаном сукобу или о сукобу који нема карактер међународног сукоба али из чињенице да се постојећи оружани сукоб везује за НАТО пакт може се закључити да је тужилац мислио на постојање међународног оружаног сукоба, с обзиром да се оптуженима ставља на терет поступање у супротности са чланом 44 став 1 и став 5 и одредби члана 45, став 1 и став 2 Допунског протокола Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава међународних оружаных сукоба Протокол I. Потписивањем овог војнотехничког споразума престао је оружани сукоб. У оптужници се даље наводи да је на страни НАТО-а као оружане стране у сукобу у коалицији учествовала ОВК што је правно неприхватљиво из следећих разлога:

Ја наиме морам да кажем да је у овом делу оптужница потпуно неразумљива јер није јасно да ли се овде ради о коалицији НАТО снага и припадника наоружане војне организације или коалиције НАТО снага.

Ако је сукоб са тзв. ОВК онда то није међународни сукоб, већ би могао да представља унутрашњи сукоб. Одредбе ове Конвенције се односе на заштиту припадника страна у оружаном сукобу и у конкретном случају су неприменљиве. ОВК представља терористичку организацију о чему су суду пружени писмени докази, и на припаднике терористичке организације се не могу применити одредбе Женевске конвенције. Наиме, у оптужници стоји да су оптужени поступали супротно члану 3 став 1 тачка а и тачка б Женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима III Женевска конвенција. Како је већ објашњено, ако би се прихватила као тачна чињеница да је оружани сукоб постојао између војске Југославије и политичких снага Републике Србије на једној страни и НАТО снага на другој страни, онда ОВК нема легитимитет стране у оружаном сукобу јер се ради о терористичкој организацији која је од стране многих држава чланица НАТО пакта до децембра 1998. године сматрана терористичком организацијом.

«Википедија», највећа on-line енциклопедија на свету, као извор, наводи да се ОВК налазила на листима терористичких организација Стејт департмент-а до средине 1998. године, у Француској до децембра 1999. године. Роберт Гелбард, специјални изасланик председника Била Клинтона за Балкан, изјављује ОВК је без сумње терористичка организација. Како је могуће да је ОВК за Роберта Гелбарда без сумње терористичка организација а за тужиоца је то наоружана војна организација.

Највећа база знања «Миати» и данас ОВК држи на списку терористичких организација. «Хоме ланд секјурити» такође и данас ОВК убраја у тренутно неактивне терористичке организације. Политички комитет Сената, републиканаца

такође их сматра терористичком организацијом повезану са исламским тероризмом и нарко-мафијом.

Чега су припадници браћа Битићи – «Атлантске бригаде», «Удруге међународних добровољаца хрватских оружаних снага» за шта постоји јасан доказ или «Атлантске бригаде». Дакле, овде се ради о некој ужасној збрци. Наиме, опште је познато, то не треба доказивати, да не постоји никаква коалиција између НАТО снага и припадника наоружане војне организације тзв. ОВК или УЧК. Таква коалиција се успоставља формалним уговором и њу мора да одобре све чланице НАТО савеза а то се никад није десило, нити тога има у Кумановском споразуму. Где се појављује ОВК или УЧК, у преписци између штаба врховне команде и команданта КФОР-а а на основу војнотехничког споразума у коме у тачци 2 се каже «шиптарско-терористичке снаге су у току фазног повлачења снага Савезне Републике Југославије киднаповале 33 лица за која су поименично дати подаци официру за везу КФОР-а, молимо да обезбедите проналажење заштите ослобађање свих киднапованих лица». То је став ове земље чији је тужилац државни тужилац.

Пошто не постоји мировни споразум између војних и политичких снага Републике Србије и наоружане војне организације ОВК то би по тужиоцу значило да непријатељство и даље траје, да је постигнут могуће и неки тајни споразум или да ОВК није наоружана војна организација.

Подсетићу вас да на листи терористичких организација Руске Федерације ОВК и даље стоји. Подсетићу вас да је ОВК терористичка организација за све владе Србије пре 05. октобра 2000. године, као и за све владе Србије после 05. октобра 2000. године. Подсетићу вас да су сукоби постојали са ОВК на југу Србије (Прешево, Бујановац и Медвеђа) 2000. године и 2001. и 2002. и 2005. и 2009. године. Подсетићу вас на изјаву председника Србије Бориса Тадића и министра полиције Дачића да су напади овог лета 2009. године на полицију терористички, да су учиниоци ових дела терористи. Подсетићу вас да је ово тужилаштво покренуло поступак и потерницу против Агима Чекуа за терористичке акте према грађанима Србије због чега је Агим Чеку више пута хапшен. Овде се даје доказ који потписује Агим Чеку. То је потпуно феноменално. Као када бисте добили доказ министра војног Осаме Бин Ладена о некој чињеници. Не знам која би држава то усвојила. Подсетићу вас да је Републичко тужилаштво сарађивало на изради беле књиге Владе СРЈ о тероризму на Косову где је јасно да је ОВК терористичка организација.

Овде се наравно потурају неки докази, потписани од министра војног. Које владе? Које земље? То у оптужници нема. Пазите, они себе могу да назову и месијом, могу себе да назову секретаром УН, они ће и даље бити члан теористичке организације против кога се воде кривични поступци, он је могао да буде хоспитализован, али министар војни мора да има владу. Та влада мора да има државу. Ако нема ништа од тога, шта је она? Нисам сигуран да то може да буде доказ у овом предмету. Суд треба да прихвати шизофрену поставку да је ОВК наоружана војна организација, те је стога, извините молим вас, јасно да оружани сукоб и даље траје јер нема мирног споразума и да су терористи могу прогласити другом страном у оружаном сукобу, односно прибавити заштиту међународних

конвенција и данас на југу Србије, јер молим вас, међународне конвенције говоре о дужини сукоба. Овде нема мирног решења.

Тужилац наводи да су браћа Битићи били припадници добровољачке јединице зване «Атлантска бригада». Шта је «Атлантска бригада»? Невладина организација. То је невадна организација, удружење грађана које поступа супротно законима САД, супротно повељима Уједињених Нација јер има за циљ слање наоружаних лица да наорушавају суверенитет друге државе. Молим вас, по Уставу Сједињених Држава то може учинити конгрес и у изузетним случајевима председник. Такве одлуке никад нису донете.

Она не може бити друга страна, никад ни у историји никад таква организација није била друга страна, невадна организација не може бити друга страна у оружаном сукобу.

Какав је однос «Атлантске бригаде» и ОВК овим поступком уопште није утврђено. Однос Атлантске бригаде и НАТО апсолутно не постоји. Како они могу бити у коалицији? Какве везе једни с другима имају ми то не знамо. Вероватно су се припадници ОВК радовали бомбардовању НАТО-а али ја сам сигуран да су се радовали и вехабије у Санцаку, а то не значи да су у коалицији. Многи су се радовали.

Да сте прихватили саслушање генерала војске Југославије Божидара Делића било би вам јасно да се таква бригада никада за време сукоба није налазила на Косову. У каквом оружаном сукобу се се онда уопште налазили војска СРЈ и полиција Србије са «Атлантском бригадом»? Какав однос командовања постоји између ОВК и «Атлантске бригаде»? Нема никаквог доказа. О томе никакав доказ не постоји, осим наравно, бесмислених ратних песмица које увек у овим динарским крајевима су се писале после завршених ратова.

У оружаном сукобу постоје две стране и оне су потписале мировни споразум да би НАТО и ОВК представљао једну страну у оружаном сукобу. По правилу међународног права било би неопходно да ОВК буде под командном одговорношћу НАТО-а о чему не постоји ниједан доказ. Да би припадници «Атлантске бригаде» и припадници ОВК уживали заштиту по одредбама III Женевске конвенције неопходно је да се несумњивим доказима утврдити да су ове организације формиране одлуком званичних органа државе и тиме добиле статус стране у оружаном сукобу. Тужилац наводи да је ОВК војна организација. Поставља се питање чија војна организација? Чеге војна организација? На Косову је постојало преко 20 терористичких организација са различитим командантима и командама. Мора да буде нечија, не може да буде ничија војна организација. Да бисте били припадници наоружане војне организације није довољно да имате оружје, лидера, и Алкаида има оружје, лидера, па није војна организација.

У оптужници се даље наводи супротно члану 44 став 1 и став 5 и одредби члана 45 став 1 и став 2 Допунског протокола Женевске конвенције од 12.08.1949. године заштити жртава међународних оружаних сукоба Протокол I, одредбе ове конвенције односе се на лица која су припадници стране у сукобу и који имају по члану 43 ове конвенције статус борца. Да би припадници ОВК имали статус борца и да би се на њих примењивале одредбе члана 44 и 45 Допунског протокола

Женевске конвенције од 12.08.1949. године неопходно је да су се ставиле под команду НАТО-а као оружане стране у сукобу о чему нема доказа.

Само лице које има статус борца, лишењем слободе постоји ратни заробљеник и може уживати заштиту по одредби члана 44, 45 Допунског протокола. Борци у оружаним снагама морају носити униформу, видљиве ознаке припадности оружаном страни у сукобу НАТО, је л', униформе видљиве ознаке, оружје. Једини изузетак који не морају носити униформе јесте када се нађу на окупираној територији, али и тада морају носити оружје и бити под командом стране у сукобу.

Бројни сведоци саслушани у току поступка су потврдили да су Битићи били у цивилу, имали плочице ОВК које се свуда могу купити, посебно оне са бројем 007, где су два брата имали исту плочицу, што је потпуно немогуће да би те плочице биле валидне и драго ми је што је тужилац изменио оптужницу у том смислу, а посебно трећи брат Битићи који је носио плочицу војске Југославије из чега би се могло закључити да он јесте припадник оружаног сукоба али је у том случају савезник наш.

Неприхватљиво је и у супротности је, како са одбранама окривљених и саслушаних сведока тако и са исказом сведока генерала Ђорђевића који је издао усмену наредбу окр. Поповићу да је он наредио да се оштећени лишени слободе и да су превезени до Прокупља у Центар за обуку у Петровом Селу са лицима на рукама. Оно што је непобитно утврђено у доказном поступку јесте да је окр. Поповић Сретен поступао по усменом, на закону заснованом наређењу претпостављеног генерала, преко службеног телефона МУП-а Србије, да је организовао да се оштећени, након изласка са издржавања прекршајне казне, пропрате до Наставног центра тако што су наведена лица невезана, без лишења слободе, предата од стране затворских службеника у Прокупљу и села у полицијски џип марке «Пајеро» беле боје које је возио полицијски службеник. Задатак Стојановић Милоша, Стаменковић Дејана и Николић Александра је био да пропрате лица и полицијски џип, што су и учинили.

И сам тужилац наводи да су Поповићу предала три лица а не само Стојановић Милош. Па у чему је онда грех Стојановић Милоша? Зар и сви остали пре њега и заједно са њим не треба да буду оптужени јер Стојановић Милош није урадио ништа друго него и сви други. Узео лица на тачки А и предао на тачки Б припадницима МУП-а као и службеници у затвору, као и ДБ у Прокупљу, као и полиција у Прокупљу. Тужилац и сам никоме не ставља било какав заједнички план већ наредбу «узети, предати, тачка А, тачка Б, предати МУП-у». Тврдње тужиоца, при чему морамо додати да Милош Стојановић 1999. године уопште није био командир вода, што постоји у документацији МУП-а, а што суд нажалост није никад тражио, између осталог зато што смо ми тек непосредно пред ову завршну реч дошли до таквих доказа. Тврдње тужиоца да се ради о нехигијенским условима и нејасне поставке здравствених услова, ја не знам шта су здравствени услови, без воде за пиће, WC-а је у потпуности бесмислено, јер су исти такви услови, молим вас, и у притворској јединици Окружног суда у Београду без WC-а, без воде за пиће, без личне хигијене, то усред Београда не постоји, у Окружном суду. Међутим, суд је изласком на лице места утврдио неспорним да у тој

просторији постоји и вода и одвод, а није утврдио, а није утврђивао да ли су притворени Битићи тражили да иду у WC или било шта друго, а да то нису добили, већ напротив да су тражили и добили. Пракса међународних судова захтева да се утврди да ли су услови који су постојали били резултат преовлађујућих околности или су наравно стварани да би се људи лишили услова за живот. Да би постојало мучење мора постојати радња која изазива тешку бол која је намерно нанета и у сврхе као што су прибављање информација, признање или кажњавање жртве, што у конкретном случају не постоји. Молим вас, у Петровом Селу, сведоци смо са увиђаја, не постоји ниједна просторија са водом и WC-ом и здравственом негом ни за полазнике курса. Једина просторија у којој постоји вода и одвод је просторија у којој су смештени браћа Битићи. Овде, да би постојало мучење, мора да постоји намера. Нисмо утврдили да постоји таква намера. Ниједан изведени доказ не указује да су се браћа Битићи у тој просторији налазили више дана, апсолутно ниједан. То што се неки од сведока не сећају то је тачно, али извините, молим вас, ја се нисам сетио кад ми је било саслушање сведока Ђорђевића у јуну па сам морао да гледам документацију. То што се неко не сећа шта је било пре 10 година је нормално. Не би ваљало да се сећа. А тога се сећа један сведок који је потпуно променио исказ, а био је у групи у којој је био и Стојановић Милош.

Тужилац у оптужници наводи да су окривљени радње хапшења, привођења предузели без писмене наредбе надлежног органа, без одлуке суда о одређивању притвора, без саопштења разлога хапшења. У складу са Законом о полицији и Законом о кривичном поступку ова три акта нису неопходна да би се одређено лице по наредби претпостављеног задржали до 48 сати, при чему је сасвим јасно и сведочење генерала Властимира Ђорђевића да се такви акти могу налазити код органа који је издао наредбу, односно у седишту министарства, док се такви подаци у случају екстрадиције страних држављана налазе у Одељењу за странце а не код особа којих задржавају.

Не постоји апсолутно ниједан доказ да су окривљени предузели било шта у свом понашању што би допринело психичком мучењу, да су изазвали страх озбиљно неподношљив, до нивоа озбиљног и прекомерном људском бићу нити испољили нечовечно и деградирајуће понашање према покојним браћи Битићи када су предати органима МУП-а и САЈ-а.

Молим вас, за то не постоји ниједан доказ нити је за то било разлога, а да је мучење и нечовечно поступање било тако вероватно онда би сви у кампу чули за муке и патње тих лица. Који доказ суду може указати на нечовечно поступање или стварно или дуготрајну пратњу која произилази из понижења а то понижење мора бити тако интензивно да би свака разумна особа била згрожена, то је међународни стандард, то је објективни критеријум праксе међународног права. Који изведени доказ на то указује? Ниједан на сву срећу. Вероватно би у том случају таквим лицима била неопходна и здравствена помоћ, а сасвим сигурно да свако лице пред полицијом и тужиоцем има нелагодност па и овде у току поступка. Неки су падали у несвест, неки притварани, неки остали без посла, неки без егзистенције, а то није психичко мучење, то је последица.

Посебно окривљени, који су били убеђени да ће браћа Битићи бити депортована, а окр. Поповић и упозорен од генерала Ђорђевића на однос према задржаним лицима није имао сазнања а ни разлог да код њих створи страх за живот, а посебно страх који је био у мери озбиљног или неподношљивог. Како је Поповић знао да та лица сутра неће ићи у медије или пред министра или у размену. Ни сам наредбодавац, генерал Ђорђевић, јасно је сведочио, не зна куда ће бити браћа Битићи одведена, шта је њихова даља судбина, како је то могуће да може знати Поповић, а о Стојановићу па о томе не можемо ни да причамо. Он то никада не може знати јер не зна ни коме је Поповић дао те људе.

Флоскуле у оптужници озбиљно неподношљиво, прекомерно људском бићу се свакако не могу повезати са предајом припадницима МУП-а. Молим вас, овде се ради о једној застрашујућој инверзији у којој је ОВК наоружана војна организација, још мало па хуманитарног карактера, док је МУП Републике Србије неспорно злочиначко удружење. Јер пазите, сваки додир са МУП-ом јесте психичко мучење, прекомерно једном људском бићу до неподношљивог и на крају се завршава смрћу. Само тако би предајом МУП-у Поповић могао да зна, а окривљени Стојановић ни тако, јер их он није предао ником другом до Поповићу, значи само тако би Поповић могао да зна за судбину лица која је предао МУП-у. Искуства браће Битићи са МУП-ом, све до тренутка њиховог одвођења је позитивно, нема доказа да су мучени, пребијани, понижавани. Зашто би то било обавезно и након последње предаје. Наравно користим појам након који је временски потпуно неограничен. Он може трајати неколико минута, а може и неколико месеци. Браћа Битићи су након предаје, како тужилац каже, припадницима САЈ-а могли живети 10 минута, 2 дана, 2 месеца, 6 месеци, то нико не зна, они су могли живети и 6 месеци, били би у истом стању у коме су затечени.

Нити је у овом поступку то могуће утврдити из просте реалности затечених лешева. Када су браћа Битићи били убијени? Ко је убио браћу Битићи? Зашто их је убио? Ко их је сахранио, то овај постуупак није утврдио. Чиме су убијени такође. Једино што са сигурношћу знамо, не знамо ни где су убијени, једино са сигурношћу што знамо из исказа вештака судске медицине господина Оташевића јесте да браћа Битићи нису убијени изнад јаме већ да су тела бачена у јаму у стадијуму мртвачке укочености, што јасно одсликава њихов пронађени положај, а то значи најмање од око 10 до 20 сати од усмрћења, што значи да су лица негде друго држана, не знамо колико, затим убијена, донета и бачена у јаму и затрпана 10 до 24 сата од усмрћења јер толико траје стадијум мртвачке укочености. Да су лица убијена на ивици јаме она би малаксала и скљокала се низ ивицу одсечене јаме. То је општепознато, опште је познато не зато што је то неко од нас то радио или гледао него зато што смо сви гледали филмове из масовних логора, Јасеновац и других где потпуно јасно се види како тело пада и на крају о томе може, о томе је и вештак Оташевић говорио.

Амерички патолози, у својој независној истрази, а то се као доказ налази у овом предмету, су непобитно утврдили да се на лешевима налази плесан, односно гљивице које су карактеристичне за ситуацију када се лешеве држе у пластичној кеси, а што опет указује да браћа Битићи нису убијена код јаме нити је то било ко чуо, нити је то у сагласности са било којим доказима нити логично да починилац

усред ноћи по неприступачном терену копа рупе, убија браћу Битићи, а затим сачека да престане крварење из прострелних рана да би затим сишао у јаму и лешеве правилно и лепо распоредио. Оваква тврдња је просто неозбиљна, а и није поткрепљена било каквим доказима, при чему би то лице морало чекати пар сати да се из прострелних рана крв згруша јер приликом откопавања нису пронађени трагови крви испод прострелина, што значи да су они нашли се у јами након згрушавања крви, што би указивало да је у случају убиства поред јаме неко сатима чекао да дође до њиховог згрушавања крви, а затим положио лешеве. То је потпуно непримерено, нелогично оном безумнику који је смислио да на овакав начин лиши живота људе који су српске држављане превели из Призрена до Србије.

Шта је утврдио овај поступак? Након што су браћа Бити случајно пронађени јер су се тражиле масовне гробнице, онда је почела истрага у полицији и молим вас ко је једини и одмах сведочио да та лица познаје и повезао генерала Ђорђевића као издаваоца наредбе и ОУП Прокупље, само двоје људи. Ово двоје људи за искрено сведочење и држање, окривљени Поповић и Стојановић, су добили, након девет саслушања притвор, суспензију и оптужницу. Од почетка, од 2001. године они говоре идентично, мање-више идентично. Никога и ништа не крију, немају разлога за то, они немају моћ да повежу челнике МУП-а и Министарства правде у чијој ингеренцији је затвор, министра полиције и Ресор државне безбедности и изврше ово дело. Основ овог поступка су њихове изјаве у статусу сведока. Могли су да ћуте. Нису. Нису ни имали адвоката. Нису сматрали да им треба. Они немају страх зато што нису ништа урадили. Последње што Поповићу и Стојановићу треба то су браћа Битићи. У том периоду они покушавају да се преселе, да спасу своју имовину, да изнесу највредније ствари, да се склоне негде, било где у Србији, да нађу било какву кућу где би могли да станују. Шта ће њима браћа Битићи? Они су, браћа Битићи су вероватно неком требали као и у ранијим случајевима за размену, за уступке великој страниј сили за већ не знам шта. Стојановић и Поповић ништа од овога нису могли да ураде. Зашто до тога није дошло и када до тога није дошло овај суд није утврдио. Има доста доказа у америчкој истрази који говоре да је Наташа Кандић их упутила на инспектора Државне безбедности који је рекао да су браћа Битићи одведена у затвор у Нишу и да је тамо било неких преговора и разговора око њихове будућности. Не знам откуд колегиници, пошто је била пуномоћник, да јој кажем колегиници, не знам откуд њој таква сазнања али на то се позивају амерички истражни органи.

Зашто ја ово тврдим? Свако ко је намеравао да уради ово што је урађено урадио без стотину сведока, како каже тужилац, ја се слажем с њим који су дошли у контакт са браћом Битићи, без Петровог Села, без начелника СУП-а, министра полиције, затвора. Кома су требали мртви Битићи, коме су требали живи Битићи, то суд није утврдио, чак мислим и да на основу расположивих доказа није ни могао да утврди. И потпуно се слажем са тужиоцем да један од разлога што то није могао да утврди је опструкција у Министарству унутрашњих послова и у Ресору државне безбедности и сигуран сам да је тужилац са мном сагласан да такву моћ немају овде двоје окривљених. Ако је тужиоцу познато да су оштећени предати органима САЈ-а, зашто за све године вођења кривичног поступка није

предложио да се било ко од службених лица САЈ-а саслуша на околност преузимања. Тада је командант САЈ-а био Зоран Симовић. Тврдња без икаквог доказа јесте да Поповић, према својим својствима, могао да зна да ће их НН лица лишити живота без одлуке и без суђења. Напомињемо да није постојао никакав поступак нити било какво суђење против браће Битићи нити је било какво суђење браћу Битићи могло довести до лишења живота јер овде нема смртне казне. Ни данас не постоје било какви докази да су браћа Битићи учинили било каква кривична дела. Ни данас не постоје неспорни докази да су они били ОВК па чак ни чланови «Атлантске бригаде», осим ако је доказ исти као што сам ја данас суду да су они чланови Удруге међународних драговољаца хрватских оружаних снага. Онда су они пси рата, онда су они страни плаћеници. Немам ја осећај да су они то. Сведоци то нису рекли.

Никакво оружје и униформе они нису поседовали нити се налазе у било каквој кривичној евиденцији МУП-а или ДБ-а и зато из Прокупља њих отпуштају, зато што немају ништа о никаквој криминогеној прошлости или везе са ОВК. Који поступак и за шта да им суди тужилаштво не говори. Они су спасавали Роме или српске држављане. Ја сам сагласан са тужиоцем у томе, али се поставља питање од кога су их спасавали. Можда од НАТО-а, можда од Србије. Па није било српских снага или су их можда спашавали од министра војног, терористичке ОВК. Па биће да су од њих спашавали. Све и да браћа Битићи подлежу заштити међународних конвенција у овом случају би то кршење наступило након што је Поповић та лица предао а не пре тога.

Такође, у међународној пракси је несумњиво да ако је мотив починиоца био искључиво лични не ради се о злочину против човечности већ се ради о обичном злочину. Код злочина против човечности се тражи да је оптужени знао да су његови злочини повезани са нападима на једну етничку популацију. Да ли су браћа Битићи убијени зато што су Албанци, Американци, ОВК, Атлантска бригада, Хрватске оружане снаге или из личне освете, то суд није утврдио, а није ни могао јер починилац није откривен. По мени све указује на Ресор државне безбедности лица којима су они давали службене легитимације и опет ћу се ту сложити са тужиоцем али ту помака нема. Ранији животи окривљених указују на потпуно супротно, починилац злочина против човечности мора разумети свеукупни контекст овог дела, лишење живота и лишење права на правично суђење мора бити са предумишљајем и намерно. Значи, неопходно је да суд утврди намеру окривљених да ће њихова радња довести до смртне последице и да то они желе, односно да им је то намера што им тужилац и у лишењу права на правично суђење и не ставља на терет. Он ставља могли да знају. То није довољан умишљај за ово дело. Ми не знамо да ли су они убијени из личне освете. Ми не знамо да ли је до њих дошао неко коме је ОВК побио пола фамилије или коме су држали пола фамилије у заробљеништву и након што је сазнао да му је фамилија убијена да је из освете убио Битиће, то је равно тој неразумности лудачком чину убиства браће Битићи.

Ови окривљени, њима нико није убијен на Косову, они немају икаквог разлога за освету. Што би се они сетили браће Битићи то ми на суду нисмо утврдили. Који је њихов разлог, који је њихов анимозитет према браћи Битићи?

Ако имају они анимозитет према свим Албанцима они би то испољили за 15 година службе. Стојановић Милош је рекао да је своју кућу на Косову продао тако што су му комшије Албанци помогли да прода и помогли око пара и око свега. То не ради, Албанци, молим вас, то Албанци не раде лицима који су били склони да муче припаднике албанске популације. Поповић и Стојановић нису знали шта се са браћом Битићи дешавало пре Петровог Села нити су на то могли да утичу. Нису знали шта се са браћом Битићи десило након Петровог Села, ни на то нису могли да утичу, нити је тај план знао Властимир Ђорђевић који је о томе сведочио на главном претресу већ је тај план само онај који је могао да координира Ресор државне безбедности и Ресор јавне безбедности и Министарство правде а то је, молим вас, министар полиције Властимир Стоиљковић. Члан једне политичке странке која је раније спроводила идентичне акције, сетимо се терористичке групе «Паук», затим групе «Холандских авантуриста», атентатора на председника Милошевића увек је то прво био суд за прекршаје, затим државна безбедност, па затим размена или већ не знам шта. У овом поступку мотив извршења кривичног дела које спада у групу најтежих кривичних дела уопште није утврђен. Мотив зашто су убијени браћа Битићи нити мотив зашто би Поповић или Стојановић њих лишили на правично суђење, шта имају они од тога, која је то њихова корист и како, ако начелник Ресора јавне безбедности генерал Властимир Ђорђевић не зна где они иду, како то може да зна Поповић, а замислите тек како то може Стојановић. То је ван домена нормалног ума закључити шта ће бити са тим људима, када ће се то десити итд., посебно зато што генерал Ђорђевић издаје наредбу да се према тим лицима поступа нормално, да не сме ништа да фали и у том смислу.

У оптужници се наводи да је Поповић према својим својствима и околностима извођење и предаје могао знати да ће их НН лица лишити живота прихватајући као тачну чињеницу, а коју је тужилац и навео у оптужници, да је Поповић оштећене предао званичним органима МУП-а и САЈ-а. За то не постоје валидни разлози за своју тврдњу да је окр. Поповић могао знати да ће их органи МУП-а лишити живота. Оваква тврдња у оптужници је потпуно произвољна и неутемељена у изведеним доказима.

Како би окр. Поповић Сретен могао да зна да ће припадници званичних државних органа лишити живота оштећене.

Према томе, из свега наведеног сматрамо да се свим изведеним доказима неспорно утврдило да се овде ради о кривичном делу убиства из надлежности Окружног суда, односно да не постоје докази из којих би се могло закључити да су наводи оптужнице о статусу ОВК, «Атлантске бригаде» и њихове везе са НАТО-м тачне. Ниједан доказ не указује да су окривљени поступали супротно закону, да су могли знати каква ће судбина задесити покојну браћу Битићи, да су с намером њих лишили права на правично суђење, а посебно ниједан доказ не говори о мучењу, те предлажемо суду да окривљене ослободи од оптужбе која им се оптужницом ставља на терет. У радњама окривљених не постоје елементи противправности, односно противзаконитог поступања нити било какав умишљај везан за психичко мучење или за лишење права на правично суђење.

Ја нећу говорити у овој завршној речи, посебно о држању окривљених пред судом, о томе да ниједном радњом нису пролонгирани поступак, већ да су конструктивно доприносили, од 2001. године, утврђивању истине у овом предмету. Нећу говорити о њиховом ужасно тешком положају, останку без посла, непримереној оптужби у односу на популацију којој је крвна освета врлина. Нећу говорити о страху коју окривљени имају од њихове отмице и отмице чланова њихове породице, а што је све последица једног бесмисленог злочина који је морао имати свог починиоца и мотив. Да ли је то освета или нешто друго, суд то није могао утврдити. Стојановић Милош и Поповић Сретен нису људи који могу направити и спровести овакав план. Они су обични службеници Министарства унутрашњих послова.

Надам се да суд својом одлуком неће такође направити неисправљиву грешку тиме што би терористичку организацију произвео у наоружану војну организацију која је у коалицији са невладином организацијом «Атлантска бригада», а ови пак у коалицији са најјачим војним савезом на свету. Надам се да то суд без доказа неће прихватити. Такође, сигуран сам да суд неће прихватити наводе оптужнице о злочиначкој организацији МУП-а Србије којој кад неког предате можете очекивати психичко мучење и смрт.

Дакле, у овој кривичноправној ствари по закону и правди могуће је донети само ослобађајућу пресуду а тужилаштво мора наставити да трага за починиоцем овог мучног и гнусног убиства, те предлагем већу да окривљене ослободи од оптужбе.

Додајем да за последња три заступања износим трошковник у износу, то ћу вам написати, по Адвокатској тарифи и предати суду.

Након завршне речи ја бих замолио веће, јер су ме то молили окривљени, на 10-ак минута паузе ради њихове концентрације пре давања завршне речи.

Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала.

У својој завршној речи бранилац оптужених адв. Божо Прелевић а којој се по договору придружује и бранилац адв. Варја Банић, детаљно анализира изведене доказе те за разлику од мишљења заменика тужиоца за ратне злочине налази да ниједна од чињеничних тврдњи изнетих у измењеној оптужници, ниједним од изведених доказа није потврђена, те на крају своје завршне речи тражи да суд оба оптужена ослободи од оптужбе јер у њиховим описаним радњама нема елемената противправности. У осталом делу детаљно завршна реч бранилаца оптужених је евидентирана аудио техником у суду.

Потом председник већа у 11:50 издаје

НАРЕДБУ

Да се претрес ПРЕКИНЕ на 15 минута ради одмора.

Настављено у 12:10 сати.

Господине Поповићу, господине Стојановићу, само претходно процена ваша колико може трајати завршна реч? Колико? Шест до десет минута и једно пет минута. Ништа, ја сам покушао ово да уклопим, ја имам важних породичних обавеза и ја ћу морати да вас, за разумевање, све вас, да ово данас онда одложимо за петак у 12 сати, да наставимо у петак у 12 сати. Претпостављао сам, очекивао сам да ћемо стићи, међутим, ствари су се тако издешавале да је то извесно немогуће. Па четири, пет и овамо десет и онда имам проблем.

Председник већа издаје

НАРЕДБУ

Претрес СЕ ПРЕКИДА а наставиће се:

18.09.2009. године, са почетком у 12:00 сати,

судница број 4, зграде овог суда, што присутни узимају на знање прогласом па им се позиви неће слати, а због породичних обавеза председника већа.

Довршено.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА